

СТАРМАЛИ

ГОДИНА VII.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жит.

СРПСКОМ САМОСТАЛНОМ КЛУБУ.

на хрв. сабору.

Узмемо л' вас бројно,
Број је врло леп.
На то се тужит' може
Само ко је слеп.

Али ако ико
Слепим санком спи, —
Скупо се сан тај плаћа,
То не смете ви.

Већ одавно бацају се замке;
Витлају се вуци и бауци;
Грабеж чкиљи — у право нам пиљи;
Што се хоће, баш се и не таји;
Земљу нашу и браће нам стару
Ко јабуку на дрвету тресу,
Да им падне у несито крило.
Од правде би да начине слугу,
Да им служи странпуту, вијугу
А на нашу и пронаст и ругу.

Овај ветар све то јаче дува, —
А како се сабор од тог чува?

С једне стране привила се грана,
За њу веле, то ј' „народна страна.“
А то ј' лишће, што на ветру дркће
Све се већма межура и бледи,
Вара себе куда се год крене,
Ласка, шапће кад га мотком туку,
Клима, клима кад га куком вуку. —
Нема снаге да с' одупре струји, —
Прва жртва постаће олуји.

С друге стране и сувише с' праши,
Јуриш буран кренули „праваши“,
На срцу им своје земље право, —
Ал им око љуто и крваво;
Љути занос оружје им спрема,
— Добра воља — ал начина нема.
Бојати се од вреве им младе

Да од-а зла горе не ураде,
Ови Срба још попреко гледе,
У заносу име му не штеде, —
(Кајаће се са блудила тога,
Кајаће се, јест тако ми бога!)

Па сад Србу куда поћи ваља?
Куд ће поћи тридесет Србаља?
Ил се везат' за погнуту грану, —
Ил помоћи перазборну страну!
У српској су данас руци кључи,
Куда пође, ту ће да одлучи.

Зар вас удес не меће у среду,
Где се сада две крајности треду!
Патријоте покаж'те се праве,
Смела срца а разумне главе.
Буд'те прави и стожер и мера
С развијеним стегом карактера.
Што ј' клонуло, том живот улите,
О правду се мушки одуприте.
Што је пошло да у занос лута,
Покаж'те му здрава, права пута.
Изгладите крајности запете,
Па јуначки држите се мете.
Буд'те дика збору и сабору
И настојте снагом и примером
Да с' очисти саборница сала
Од подлости, — ал' и од шкандала;
То можете, стојећи у среди.
Од правице не попусте педи,
Већ браните земљу од пропасти,
Од Тисине разуздане страсти.

* * *
Домовину од увреда двојте;
У невреме злопамтит' немојте;
У туђинцу не тражите својте;
Српски стојте,
Карактере бројте, —
Па за име српско се не бојте!

Шетња по Новом Саду.

СХСIV.

Жан Жак Русо није веровао у чуда. Кад га је једном неко запитао: „А шта би ви радили, да се пред вашим очима догоди какво чудо, би ли онда веровали?“ На то одговори Русо: „Ја бих држао да сам тога тренутка луд, јер волијем бити луд за један тренутак, него ли целог свог живота!“

Русо дакле није веровао у чудеса. Али то је сасвим наравна ствар. Да је Русо сада жив, па да је још Србин и да радо чита новине — нема сумње, да би морао у чуда веровати. Шта су они седам старих чуда спрам данашњих чуда и покора? Шта су пирамиде у Мисиру, Вавилон, олимпијски Зевс, храм Дијавин, Колос Родошки, Фарус и надгробни споменик Маусолов?! Шта је све то спрам данашњих чуда светских, које сваки дан очима гледамо, ушима слушамо и носом миришемо?

Мисирске пирамиде? А зар дефраудиране суме државних и приватних новаца по нашим поштама, порезним звањима и иначе по разним туђим ка сама не надмашују све пирамиде египатске тако, да ове спрам њих изгледају као маково зрно спрам каквог ђелепуша?

А вавилонска кула? Чудна ми посла! А зар је забуна и различитост у језицима, која се ту појавила, могла бити већа, него ли што је данас у нашој монархији, где нема скупштине на којој се разумемо, него зидамо зграду наше будућности сасвим забуњено; као што у Вавилону један иште песка, други даје цигљу и т. д., тако и код нас: један иште аутономију, други даје наменоване учитељице; један иште слободу посланичких избора, други шиље жандаре и т. д. Зар то не превазилази вавилонску забуну?

ПОДЛИСТАК

Ч е с,

Хумореска Тад. Н. К.

(Продужење.)

Госпођица Јуца кћер покојног Стоке сапунџије сад је девојка на удају. И ако јој је мати Јока сирота остала са њом јединицом, опет они некако доста пристојно животаре. Доста их потпомаже и оно пола куће што им остави мајстор Стока те могу сад бар од кирије колико — толико потпомоћи се. Јока не тежи за великим уживањем, она само једно жели: да јој бог да здрављица да дочека да Јуцу удоми за какву пристојну прилику, па онда неби желио да оног часа издане. За то откако је стигла на удају све јој кричи да непробира много, но да тражи према себи друга. Но она како ми се чини мало слуша мајку у том погледу, и њу вуче срце ка — господству. Она се сваки дан нада да ће јој пружити руку какав чиновник вишег реда или трговац од богатијих трговаца. То није шала, она се заиста томе нада. Ко јој тури тог црва у главу не зна се, али ће носигурно бити она сама. Видела је да је јединица у мајке, да има кућицу која за мираз може по-

Па узмите треће чудо светско: Фидијев Зевс на Олимпу! Та то је само мртав камен спрам нашег живог Гарашанина, који ведри и облачи, и држи у рукама муње и стреле, које силовито обара на — невине и сироте учитеље, које сваки час премешта из једног сиромашног села у друго.

И пето светско чудо: Храм Дијавин у Ефесу, што га је Јерострат запалио, да би се прославио, превазиђено је у наше дане. Какав Јерострат, што је цркву једну запалио! Каква ми је то слава! Ал' имамо ми Јерострата, који је запалио не само једну цркву, него и целу црквену аутономију нашу!

А имамо ли Колоса Родошког? Та тај је Колос кепец спрам нашег Колоса, што га имамо у својој кући: Наш државни дуг није само корачио с маленог острва на суву земљу, него је опкорачио све земље и главом упрљо чак под месец и полумесец.

Шесто је светско чудо Фарус, кула, која стаје (по нашем новцу) тринаест милијона форината. Па какво је онда то чудо! И ти наши стари баш су се умели ма чему чудити! А да колико милијона нас стају наши булвари и опере, што нам их зидају потопљеници и погорелци баватски и славонски? То је мало веће чудо, него њихов Фарус!

А Маусолеум? Страшно и јесте! То је гроб једном једином човеку, па су направили толику ларму! А колики ли би маусолеум имао се саградити оним силним граничарима, дедовима нашим, што су Турке из Аустрије протерали! Надгробни тај споменик истина није подигнут, али је план већ зготовљен и на пергаменту израђен, те лежи у оним карловачким сандуцима; привили су га да легне, (за то га и зову привилегије).

Него има и једно осмо чудо светско, а то је, кад се ко из скромности одрече владичанске митре, па оде својевољно у манастир Војловицу, да метани-

служити а и наслеђство мора на њу пасти. Осим тога, она је била у себи пуно уверена да је по својој природи и образовању за господу створена. Није шала, она се у многом разликује од осталих занацијских ћерка. Од петнајест година она се почела дружити са отменијим људима — кирадијама који у њеној кући сеђаху; она зна шта значи „пардон“ и „сервус“ и друге господске речи што се у друштву употребљују; сав ред јела зна побројати што се кувају у господској кући; све форме хаљина уме на прсте побројати; све игре уме играти што се на балу играју; цео ред правила о понашању у „отменом свету“ има у глави и т. д. Да би још изображенија била, по препоруци једног господина, она је обратила особиту пажњу на лепе романе и драме.

— Али што симпатишем „Сеоском лолу“ то вам исказати не могу. Знате карактеристику лолину? Лумпач, око кога свирачи по целу ноћ свирају; пијаница, око кога флаше лете; он није, пева, игра, весели се, љуби — јуф' та срце ми из груди исчупа. Више сам га пута гледала и свагда ме је тронуо.

То би била прва реч у друштву у ком би се тревила госпођица Јуца. Она је уобрази била да ће је говор о вишим стварима на већу цену подићи, да је, шта више, по

ше. И моли се богу, и тако душу своју спреми за дру-
ги лепши живот који га временом чека на оном бо-
љем свету, где нема прашких штампарија, вршачких
телеграма, брошира старог саборлије и киселог грождја.

У Ш Т И П Ц И.

△ Ако се буде и у Кусићу бушио артески бу-
нар, тај ће се онда ваљда звати „Дамбасов студенац“.

□ Даклем ћемо имати на хрватском сабору и
једног прошког посланика. („Застава“ у бр. 137.
говори о кандидату прошког среза; а ми смо др-
жали, да је наш Васа Ђурђевић кандидат иришког
среза).

□ Бре није то ништа, што нам се већ и учи-
тељи наимавају, него ће од сада и звонари и алва
ције бити од највише власти наименовани.

+ Фотограф Рехницер интерпелира „Матицу
Српску“, како се она усудила у његовој кући а без
његовог допуштења задати себи фотографски ателје?

— Уредник неког извесног листа у Новом Саду
изгубио је ономад једно своје перо. Кажу да га је
нашао „Заставин“ извештач са Матичине главне скуп-
штине.

○ Даклем ћемо на хрватском сабору опет слу-
шати псалме Давидове.

□ У Београду се појавио нов лист „Устав-
ност“. Добро је, само немојте уз тавност, него
гледајте да радите уз светлост.

препоруци још једног господина почела била учити речи
из „страног речника“, јер и то беше нешто што би је одво-
јило од осталих девојака. Са мешањем страних речи у о-
бичан говор, она је се дичила и поносила; но једном јој
се деси таква неприлика у друштву да је од тога доба на
свагда се одрекла „страног речника“. Крив је био редитељ
страног речника! Он, врага, тумачећи отмене речи, на-
трпо је много најглупљих турских речи. Госпођица учећи
редом речник имала је за задатак да скоро научене речи
што пре у друштву изговори, па тако научивши једног
дана све саме турске речи, почне их уткивати у говору
са врло образованим људима на једној вечерњој забави!
О, такога смеја, да се исказати неможе. А ко се неби још
смејао кад госпођица више личаше на турску каду, него
„отмену“ девојку.

Господин Нинко Нинковић официр седи у квартиру
код матере госпођице Јуде још од дана откако је из ка-
сарне изашао. Он је одавно желео познанства са госпођи-
цом Јуцом, но прилике ни су дозвољавале да се он са
њом упозна, а нарочито као наредник није свраћ'о њен
поглед толико на себе колико би сад у другом вишем чи-
ну. Данас, она, „види у Нинку врло образована господина
који може послужити нашем народу са великом коришћу.“

§. Странци што су путовали при проби жељез-
нице од Београда до Ниша, туже се, како нису има-
ли на путу шта да једу. Бре под каквим је условима
грађена та жељезница, није ни чудо, ако се онде о-
стане без хлеба.

Буна. Даклем ће сад „Мати-
ца“ уписати у ред својих меце-
ната и једно ново име.

Шука. Е да? А ко је тај до-
бротвор?

Буна. Фотограф Рехницер, јер
он зида Матичину кућу о своме
трошку.

Појезија и проза

или

Разни уздисаји.

Плата ј' момак појета
(Језика немумшта);
Ната ј' лепа девојка,
Али проза сушта.

Они су се видели
Из далека лане,
Од то с' доба уздише
Са обадве стране:

С једне стране појезија
Уздише за Натом,
С друге стране проза
Уздиже за Платом.

К

Он, пак, види у Јуци такође и особито васпитану госпођи-
цу што је реткост, вели, из куће једног занатлије. Они су
се, дакле, волели; требао је само неко посредовати између
њих и тајна би се излила са срца заљубљених. Господин
Нинко је задуго мислио како да изјави љубав госпођици,
па напослетку се и реши да се окане стида, јер он нај-
мање личи војничком духу, и да јој чак пружи руку за
брачни живот. Тако и би. Једног дана он је њој слободно
у очи креснуо са величанственим изразом: „оћеш ли ти за
мене поћи.“ Она се није много збунила од таки речи него
се чак, са највећом вољом одазвала жељи господиновој
придружујући уједно и своје давнашње жеље.

Прошло је отприлике непун месец дана а баба Јока
беше спремила тапију којом преноси оно мало имања на
Нинка официра, да буде вечити господар од истог са ње-
ном кћери а Нинковом супругом — Јуцом. Прстен је, та-
кође, одма био, још је требало венчање па би им жеља била
испуњена.

Достојанство господина Нинка беше се испело са овим
случајем на врло високу тачку. Он, држећи да мало људи
има од њега сретнијих, брањаше своју чес за најмању сит-
ницу са највећом оштрином. Она, такође видећи спрам
себе достојну прилику, још више се туђаше од својих дру-

Фи́ра. Даклем знаш ли шта су закључили три цара о састанку свом у Скјерњевицама?

Спира. (Зинуо) А шта?!

Фи́ра. Закључили су — да то никоме не кажу,

Фи́ра. Како се оно зове нови делат у Босни, што уме за шест минута тројицу да обеси, — макар да му је то истом први покушај?

Спира. Чекај молим те, чекај — аха, зове се Ritter von Seyfried.

Фи́ра. Seyfried! Seyfried! Па то би српски толико значило колико и Будимир.

Спира. Тако од прилике. Него да ти право кажем, ја не разумем ту вишу политику. Јер ако мир спава, — то миру и доликује — не би га требало у сну бунити, хоћу рећи будити. Али ако култура не трпи спавање, већ се у Босни нешто мора будити, онда, — онда. . . .

Фи́ра. Шта онда?

Спира. Онда разумем, да су целати у томе добри вештаци.

Фи́ра. Ја знам да си ти некада, во времја своје учио и црквену историју. Па је ли, да се тамо освечима и побожницима вели, да су избраници божији?

Спира. Јесте, тако стоји.

Фи́ра. А помињу ли се дегод и наименованици божији?

Спира. Тога нисам нашао.

Фи́ра. Ето видиш даклем, да ни бог не воли наименовања, него слободне изборе.

П у с л и ц е.

Даклем Тиса оће сада да покаже како он уме бити не просто либералан, већ у ванредној мери либералан.

Сабор који ће се 12. октобра ове године састати, не сазива се на молбу г. Анђелића, — јер то је румунски сабор, — а наш се угушио у 4. тачци киндског програма.

„Мале кривце вешају, а велике не могу да ухвате.“ То је стара пословица у цивилизованом свету. — Сад видимо да је та цивилизација и до Босне доспела.

Старчевић је истина, два пут из сабора истеран, ал сад је опет три пут изабран. Даклем народ ипак уме да одшали шалу.

Године 1848. кад је Кошут погледао на мапу, он није видио Хрватске. Није прошло ни година дана, онда опет Хрвати погледаше на мапу Угарске па не видеше Кошута. — Боже мој, како време уме да враћа жао за срамоту.

Неки веле да је Старчевић родом из Старчева (село близу Панчева,) — то лако може бити, јер у Панчеву има школа, које не само да кажу да Срба нема, већ раде да их и не буде.

Покојни г. Јекелфалуши био је државни одветник, — за то је ваљда држави и одветрило 10.000 фтор.

Калуђери ће на ономе свету уживати вечност. А на овоме свету, ко веле, добра им је и течност.

гарица и недаше нанети ни најмању пегуцу увреде или прекора на њену личност. Било је прилике да се и њих двоје доста пута око своје чести препорече.

Једно вече седели су у соби: баба Јока, Јуца, Нинко и један гимназиста што их послуживаше. Ред је био да заљубљени јарани покажу своју ученост у препирци око једне крупне ствари. Господин Нинко полаже у себе толико, да може разговарати о којој охете ствари и свагда да однесе победу. Госпођица Јуца, такође, „начитана“ и „друштвено образована“ не боји се ни најмање Нинка!...
Говор се поче о — земљи! . . .

— Ја, ја, наша земља — поче Нинко — то је лаж да је округла! . . .

— Са свим истина, а не лаж — одговори Јуца.

— Будале много што — шта измишљају, па како не би и то измислили. . . . То говоре фантазије, угријане главе, беспосличари! . . .

— То ни су никакви разлози против округлине земљине — продужи Јуца.

— То луде веле и угријане главе, госпођице. Ја сам мојим ногама више пропучово и исечено земље него што си ти, љубезна, и ушима чула, да постоји — па нигде невидох парчета као јабука округлог, него све равнице, брда

и долине. Ето, брате, ономад сам био на дивизијоном вежбању, и тако гледајући велику једну равницу приметих господину мајору да нисам скоро видео оваку равницу, нашто ми он одговори да је „цела земља једна равница и да лажу научењаци да је округла.“ Ето, ћурко, и мајор каже да је равница — а ти ми знаш боље од мајора! . . . То је увреда! Чес! Чес! . . . Боље од мајора! . . . чес, чес! . . .

— Но, но, господине, стишајте се! — одговори Јуца — ви се одма срдите, ја не кажем да знам боље, али. . . али . . . ми се обавештавамо.

— Па и кад би се попео горе, а куд би отишо низ ону другу страну земље; које још досад силазио ногама низ дувар каквог великог зданија; па зар не би тако низ ону страну у амбис доле где сами грешници муке муче — продре се Нинко.

— Не би — одговори Јуца. Земља има привлачну снагу којом одржава све на себи и чак друга тела из ваздуха себи вуче. Па кад друга тела себи привлачи лакше ће јој бити човека на њој одржати.

— То је лаж! Мајор боље зна! — Па ајде — де, да је тако, али како земља стоји? ко њу одржава?

Госпођица није умела да му одговори на ово питање, јер је она била само начула, да је земља округла а даље

И В Е Р Ј Е.

Из Загреба смо добили један „ивер“, који у право није ивер, него прилична батина, тако да нас је баш јако заболело, кад смо је добили.

Добили смо једну „позивницу,“ којом тајник српског црквеног певачког друштва сазива чланове на певање.

Из позивнице те видимо, да је у томе друштву званичан језик хрватски а писмо латиница.

На позивници је потписан тајник друштва, који је уједно и посланик хрв. сабора, па и члан „српског клуба,“ који је недавно тражио и нашао на сабору васпостављење ћирилице.

Ако ћемо ми на сабору тражити ћирилицу, а у свом рођеном крилу без икакве нужде љубати и неговати латиницу — „dann Adieu, Schatz, lebe wohl!“

Још нам пишу из Загреба, да многи чланови и ступају због таквог газдовања из певачког друштва, те да ће при освећењу српске цркве у Загребу певати 6—10 чланова хрватског певачког друштва. Радујемо се да нам и хрватска браћа славу увеличају, али би желели да то буде из љубави и братске слоге, а не из нужде, што немамо својих певача, а овамо смо певачко друштво!

Videant consuies . . .

Мој пријатељ Гаца баш је добар геометричар, ал' у овом случају, што се недавно десио, канда га је геометрија мало изневерила.

Био он са сестром на балу. После поноћи зажели сестра да иде кући и Гаца је лепо отпрати. Но како је имао вољу да још коју рекне са својим доб-

мало је шта о њој знала. Слушала је да су у старо време погрешно веровали да земљу неки велики во на роговима држи, па у мал' се не превари да тако одговори. Али баба, што за фуруном сеђаше пресече јој реч:

— Бог, шинко, бог и земљу и нас одржава. Мали гимназиста све то пажљиво слушаше, па немогући отрпети да Нинко победи са погрешним мислима, скочи на ноге, прекрсти руке ко по богу за школском клупом и поче брзати: „Земља је наша округла као једна лопта; Она се окреће око себе и око сунца; отуд долази дан и ноћ и четири годишња времена; она ни на чему не стоји него плови по ваздуху ко лађа по води; она својом привлачном снагом одржава . . . . .“

— Ћути брбљавче један док ни си сад стрмоглавце излетео — продера се Нинко љут као рис.

— Али, господине, дете право каже, тако и јесте: сунце стоји а земља се окреће — започе Јуца.

— Е, то је права будалаштина! Сваким даном гледају како сунце иде и они опет веле — стоји. А зар не би ова кућа сутра била на деветом брегу да се земља окреће?! То угријане главе веле; то ћурке говоре! И они знаду боље од мајора! То је увреда! Чес! Чес!

— Вама се нигда ништа доказати не може, господине, као једном најпростијем глупаку! продера се Јуца љутито.

рим пријатељима, то остави сестру код куће, закључа за њом капију, кључ понесе па хајд' опет на бал.

Ал' ту се богме развезло друштво, нико и не мисли на кућу. Трајало је то не само до зоре, него и преко зоре. Кад је дан већ увелико освануо, водонше већ однеле воду увелико кући, а краве већ одавно истеране у поље, онда се сети мој Гаца, да је у њега кључ од капије, те је крава остала код куће, нису је могли истерати у поље, јер је капија закључана, те ће кукавна крава цео дан и ноћ гладовати.

— Терету мој! повиче и похити кући, откључа капију и потеже у шталу. Но краве ни од корова. Виче и пита сестру: шта је море, а где је наша крава? „Па истерана је у поље!“

Сад мој Гаца метну прст на чело па штудира и штудира. Како су могли краву истерати у поље, кад је у њега кључ од капије. Превртао је у памети целу геометрију и физику, Питагорино правило и Архимедов закон, а ја, не да се протумачити!

Најпосле понизи се да запита сестру своју:

— А море, сејо, како сте ви истерали краву на поље, кад је у мене био кључ од капије?

— Па лепо! Увели смо је у кујну, па онда у собу, одатле у салон, затим у дућан, па онда на сокак!

Гаца је сад тек било јасно и природно, и чисто је од то доба изгубио пасију на геометрију, омрзнуо на синус алфа и косинус бета и сасвим презрео абсцису и ординату, као да их никад није ни волео.

Из Ирига.

Ирижанин: Та је ли истина, да је и Герман препоручио Васу Ђурђевића?

Крушедолац: Истина је, — али је и он Герману нешто поручио.

Ривичанин: Е онда смо поручали.

— То је увреда! Чес! Чес! викаше непрестано Нинко. Ова дерњава господина Нинка чула се на четврт сата даљине. Но то се хтеде и стижати али госпођица Јуци Нинкова ларма беше повреда чести па ти скочи и она:

— Не'ш, господине мој, ако сам ја женска страна и ја нешто знам, свако има своју чес; ви се можете титрати с ким другим а самном — де! Чујте, није ово касарна!

— Чес, чес! то је увреда! — продера се Нинко колико игда може; скочи опет, трже сабљу и њом ману неколико пута по ваздуху.

Од велике дерњавае заљубљених јарана и од голе сабље Нинкове — поче ћачић из свег грла запомагати, јурну из собе и тиште се преко улице колико потрчати може. Баба, која беше закуњала за фуруном ћипи из-а-сна наоку буновна и угледавши голу сабљу стаде лелекати и нарицати да је цео комшилук пробудила. А мачка, што лежаше у крилу бакином надиже реп, ћипи на орман, довати се преко неких тањира и стаклета да их је више од десет искршила; пси напољу урликаху и дераху се; људи и жене трчашу као на неку несрећу у глувој ноћи!

Само су жандари били кадри да поврате ред те вечеру у кући баба Јокиној.

(Свршиће се.)

Да чујемо шта и други веле.

Не морамо само ми говорити.

Ко неће да пољуби моју виделовску папучу, тај мора да искрива. Ето питајте само где је митрополит Михаило, — у Кијеву. То сам ја израдио.

Стојан Новаковић.

Гроф Зичи још ми није одговорио, какав орден жели да му издејствујем. Мора ћу га још једаред запитати.

Мраша.

Знамо да нам завидите, сви изборни срезови, колико вас год има. Али имате и на чему. Кушевић је наш посланик, а није ваш. Ха!

Вуковарци.

Све чекам, кад ћеду ме позвати да се примим уређивања „Заставе“. Ствар је сасвим сазрела. Бекић је тога лава оборио, сад још само фали мој гнаденштос.

Брудер Јаков.

Harmincz nemes Budapestre tart,
Szabad halálra kész.

?

Мува без главе.

Већ су ми више пута пријатељи говорили да садања „Застава“ изгледа као мува без главе, да се заплетта тако како се расплести не може, — али ја сам је увек по мало бранио из поштовања према лепом имену и прошлости њезиној. У сто прилика видео сам да је тако, али ипак нисам признавао.

Ономад ми пријатељи донеше два броја „Заставе“, да ми њима докажу, да она ни у своме тобожњем правцу не зна шта ради. Показаше ми прво број 136. у коме „Застава“ (орган српскога клуба у Загребу) изборни проглас доноси, али не на првом месту него тек иза „Политичнога прегледа“. А за тим ми грунуше под нос бр. 137, у коме је проглас неколицине бирача доспео на прво место и то наслов са најкрупнијим словима.

На питање шта велам на то, — морадох и ја рећи:

Мува без главе!

Том сам приликом прочитао и поменути проглас: Бирачима ердевичкога среза, и врло сам се обрадовао кад сам видео, шта се све од једнога човека очекива. Бирачи се боје „да нам уверење, свест и слободу не разану и копљем не прободу слуге и удварачи силника, и за то приклињу већма него царе Лазо у очи Косова, да се не бира нико други него г. Васа Ђурђевић. Ја знам да г. Ђурђевић уме бити и момак од мегдана, — али дали ће оваков Херкулески задатак моћи извршити на клизавој поједици владине или банове странке, — при томе питању ја остајем још бар за сада —

Неверни Тона.

Финансијски предлог.

Да не би непријатељи (или можда и пријатељи) Матицу Српску прогласили за вухерера, што од дужника своји прима заколити интерес од 7, процената, — а кад њој новаца треба онда га тражи како га може добити, — то предлажем, да од сада не буде више као до сада, него нека Српска Матица буде тако галантна, да својим кредиторима плаћа што већи, а од својих дужника не узима никакав интерес; на тај начин ћемо дочекати, да ће свет о Матици нашој скоро рећи:

То је сушта доброта била — бог да јој душу прости!

Неко из прикрајка.

У В р ш ц у.

(О вакацији).

Странац (Учитељици). Молићу, госпођице, колико сте имали деце ове прошле године?

Учитељица (Збуњено). Молим . . . имала сам једно . . .

Странац. Шта, само једно дете? Па сте зар држали школу за љубав том једном детету! Боље онда да сте остали код куће, па чистили кромпир.

Учитељица. О не, молим, имала сам у школи 35 деце. А кромпир сам у школи чистила.

Из Карловаца.

Новосађанин: А кога сте ви бирали:

Карловчанин: Па Јању Станковића из Карловаца.

Мајурац: не тога, него Станковића из мајура.

Буковчанин: Таман погодисте; — грк Станковића из Лединаца.

Новосађанин: Е људи, — ала сте се умели мудро сложити!

Избор у Карловчићу.

пре избора.

Ђур. Браћо! ваш оборлаћман честит је човек, ми га сви поштујемо; али висока политика иште, да другог бирамо на сабор.

Бирачи: А кога ћемо?

Ђур: г. Хорвата.

Бирачи: Нећемо Хорвата, нећемо Хорвата

Ђур: Да кога ћете?

Бирачи: Оћемо Србина, оћемо Србина!

Ђур: Е добро, онда бирајмо г. Мирка!

Сви једнодушнo: оћемо Мирка, живио г. Мирко!

после избора

Бирачи: За бога, јели истина, неки говоре, да је г. Мирко шокац?

Ђур: А зар ви не знате да је Мирко право српско име?

Бирачи: Па и ми велимо, да ни један Мирко не може бити шокац.

Живио г. Мирко!

Избор на Двору.

пре избора.

Суб. Браћо! ваш пона честит је човек, ми га сви поштујемо; али висока политика иште, да другога бирамо на сабор.

Бирачи: А кога ћемо?

Суб. г. Мишкатовића:

Бирачи: (згледају се) А ко је то?

Суб. Та знате ваљда г. Мушкатовића.

Бирачи: Знамо г. Мушкатовића; живио г. Мушкатовић!

после избора.

Бирачи: за бога г. неки веле, да је то онај Мишкатовић, који се пре неколико година с' вама јавно чукао, доказујући да нема Срба на свету?

Суб. Е па маните га, сад се бар уверио, да нема Хрвата, но само Срба — на свету!

Бубнуотека.

Адрес једнога писма.

Чесноме нашем Србском председнику првome; светога храма, нашег олтара спомоћник Господин М, Л. од земље су од ваздвигнути и духом светим њина нарав човечанству и духом светим обдарен ком се содржава у туду небесном.

У Молу.

Новије књиге

припослање уредништву на приказ.

Србинови записници. Записује Србин-Грабовачки. Излази месечно једанпут. Предплата за целу годину 60. новч. или динар и по У Земуну штампа и издање Србина-Милоша Грабовачког.

О ФИЛОКСЕРИ

како изгледа и којим се средствима сузбија.

написао М. ПЕТРОВИЋ, професор.

Цена 20 нов.

Књижницу ту написао је стручњак, који је пре две године на окуженим виноградима у Истрији проучавао заразу и познао тамо употребљавање средства против исте, о чему је теоретички и практични испит положио. У књижници је јасним, крупним потезима изложено све, што се до данас зна о филоксери. У доба, кад је та опака животиња загрозила фрушкогорским виноградима, биће ова књижница од интереса и користи за свакога, а нарочито за винодеље у Срему.

Садржај књижнице: Филоксера у Фрушкој Гори. Дозавак филоксере у Европу. Како изгледа филоксера и како се размножава. Како филоксера сатари чокот. Природно распрострањење филоксере. Филоксера зарази и земљиште. Како да се бранимо од филоксере. Екстинктиван поступак. Културалан поступак. Наводњавање винограда. Виногради на песку Американске лозе. Завршетак.

Наручбине ваља слати под писатој штампарији, која даје велике књижарске рабате свима онима, који желе раскупити ову књигу.

Штампарија А. Пајевића.

у Н. Саду.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

ево су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 "
Прквено-слов. буквар са читанком ново издање	16 "
Читанка за други разред српске осн. школе	24 "
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 "
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 "
" " " 4.-ог " " "	8 "
" " " 5.-ог " " "	10 "
" " " 6.-ог " " "	8 "
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 "
Историја Угарске, са уводом у историју света, за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 "
" II.	60 "
Велика катавасија	1.— "
Мала катавасија	20 "
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— "
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 "
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 "
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 "
Нове метарске мере	10 "

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати под писатој накнадној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

НОВА КЊИГА.

КАРАКТЕРИСТИКА

КНЕЗА МИЛОША ОБРЕНОВИЋА

У ПРИПОВЕТКАМА ИЗ ЊЕГОВОГ ЖИВОТА

КАО ЈОШ НЕКЕ ПРИЧЕ

ИЗ 1848—1849 ГОДИНЕ.

СКУПИО И УРЕДИО

Светозар Стојадиновић.

Цена је књизи 50 новч., а ко поручи 10 комада, добије комад по 32 нов. Наручбине ваља упућивати

Издавалац штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

НОВА КЊИГА

ОСНОВНО НАЧЕЛО

КРИТИЧКИ УВОД У ОПШТУ ФИЛОСОФИЈУ

НАПИСАО

Др. ЛАЗА КОСТИЋ.

ЦЕНА 60 НОВЧ.

Ко поручи на распродају најмање 10 комада ових књига, рачуна му се комад по 40 новч. Поједине комаде шаљемо у крстоплету Franco кад нам се 60 новч. унапред пошље. Наручбине ваља упућивати

Штампарија А. Пајевића у Н. Сад.

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

Први календар за 1885. годину
Сад је баш изишао из штампе:

ЦАРИЋ

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1885.

Цена 20 новч. или 40 пара динарских. Пре-
продавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1885. ГОДИНУ,

који је богато урешен најновијим и најлепшим
сликама уз најодабранији и разноврстан садржај,
као и досад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај највећи буде
и за 1885. год. најбољи, најлепши и по томе нај-
јефтинији српски календар, као што је то и до
сада вазда бивао, што ће у осталом за кратко
време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово
само међутим укратко јављамо поштованој пу-
блици и нашим дојакошњим комисионарима,
који нека се изволе унапред пријавити колико
којег календара да им пошљемо.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ
издавалац „Орла“ и „Царића.“

Прво ц. кр. прив. Дунавско паробродско друштво.

РЕД ШЛОВИДБИ.

Пошт. лађа 1884. до
од 1. априла даље наредбе.

Од НОВОГ САДА у ТИТЕЛ и станице НА ТИ-
СИ: Средом и недељом у 5^{1/2} сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки
дан у 5^{1/2} сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: Средом,
петком и недељом у 5^{1/2} сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ЦАРИГРАД преко РУШ-
ЧУКА-ВАРНЕ: Недељом у 5^{1/2} сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у БУДИМПЕШТУ: Сваки
дан у 10^{3/4} сах. пре подне.

Н. Сад. 30 марта 1884.

Агенција.

ОГЛАСИ.

МАНУФАКТУРНА И ПАМУКА РАДЊА
САВЕ ТУБИЋА У ШИДУ

потребује једног млађег помоћника.

2—3

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

ВЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД,

без мириса је и брзо се суши.

Са својих практичних особина и једнострукости
у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса.
Има га у разним бојама (које су као год и масне) а
и без боје, који патосу само блеска даје.

Углед и упутство за употребу налазе се код
ствоваришта.

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творичар правог блештавог лака за под.
Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића.

2—3

НАЈБОЉИ
ПАПИР ЗА ЦИГАРЕТЕ
ЈЕ ПРАВИ

LE HOUBLON

ФРАНЦУСКИ ФАБРИКАТ

од SAWLEY & HENRY у Паризу.

Ваља се чувати од подражавања!

Само је онда овај папир за цигарете
прави, ако је на сваком листу отисак
Le Houblon и ако сваки картон
има марку штитицу и сигнатуру.

Fac-Similé de l'Etiquette 17 Rue Béranget à PARIS.

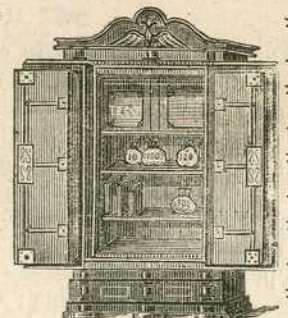
7 36

КАСЕ

по најновијој американ-
ској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају
ни једној до сада познатој фабрици а у
цени су знатно јефтиније. — Наручбине
прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић,
трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу
мустре видити и цене сазнати.

22—33